

Bjørnstjerne Bjørnson
«Faderen»

1859

Den mægtigste Mand i det Præstegjæld, hvorom her skal fortælles, hed Thord Øveraas. Han stod en Dag i Præstens Kontor, høi og alvorlig; «jeg har faaet en Søn», sagde han, «og vil have ham over Daaben». – «Hvad skal han hede?» – «Finn efter Fader min.» – «Og Fadderne?» – De blev nævnede og var da Bygdens beste Mænd og Kvinder af Mandens Slægt. «Er der ellers noget?» spurgte Præsten, han saa op. Bonden stod lidt; «jeg vilde gjerne have ham døbt for sig selv», sagde han. – «Det vil sige paa en Hverdag?» – «Paa Lørdag førstkommende, 12 Middag.» – «Er der ellers noget?» spurgte Præsten. «Ellers er der ingen-ting»; Bonden dreiede Huen, som vilde han gaa. Da reiste Præsten sig; «endnu dog dette», sagde han og gik lige bort til Thord, tog hans Haand og saa ham ind i Øinene: «give Gud, at Barnet maa blive dig til Velsignelse!»

Sexten Aar efter den Dag stod Thord i Præstens Stue. «Du holder dig godt, du Thord», sagde Præsten, han saa ingen Forandring paa ham. «Jeg har heller ingen Sorger», svarede Thord. Hertil taug Præsten, men en Stund efter spurgte han: «Hvad er dit Ærinde i Kveld?» – «I Kveld kommer jeg om Sønnen min, som skal konfirmeres imorgen.» – «Han er en flink Gut.» – «Jeg vilde ikke betale Præsten, før jeg hørte, hvad Nummer han fik paa Kirkegulvet.» – «Han skal paa Nummer 1.» – «Jeg hører dette, – og her er 10 Daler til Præsten.» – «Er der ellers noget?» spurgte Præsten, han saa paa Thord. – «Ellers er der intet.» – Thord gik.

Atter løb otte Aar hen, og saa hørtes der Støi en Dag foran Præstens Kontor;

thi mange Mand kom, og Thord først. Præsten saa op og kjendte ham: «Du kommer mandstærk i Kveld.» – «Jeg vilde begjære Lysning for Sønnen min; han skal giftes med Karen Storliden, Datter af Gudmund, som her staar.» – «Dette er jo Bygdens rigeste Gjente.» – «De siger saa», svarede Bonden, han strøg Haaret op med den ene Haand. Præsten sad en Stund og som i Tanker, han sagde intet, men førte Navnene op i sine Bøger, og Mændene skrev under. Thord lagde tre Daler paa Bordet. «Jeg skal blot have en», sagde Præsten. –» Ved det nok; men han er mit eneste Barn; vilde gjerne gjøre det vel.» – Præsten tog mod Pengene. «Det er tredie Gang, du paa Sønnens Vegne staar her nu, Thord.» – «Men nu er jeg ogsaa færdig med ham», sagde Thord, lagde sin Tegnebog sammen, sagde Farvel og gik – Mændene langsomt efter.

Fjorten Dage efter den Dag roede Fader og Søn i stille Veir over Vandet til Storliden for at samtale om Brylluppet. «Den Toften ligger ikke sikkert under mig», sagde Sønnen og reiste sig forat lægge den tilrette. I det samme glider den Tilje, han staar paa; han slaar ud med Armene, giver et Skrig og falder i Vandet. – «Tag i Aaren!» raabte Faderen, han reiste sig op og stak den ud. Men da Sønnen havde gjort et Par Tag, stivner han. «Vent lidt!» raabte Faderen, han roede til. Da vælter Sønnen bagover, ser langt paa Faderen – og synker.

Thord vilde ikke ret tro det, han holdt Baaden stille og stirrede paa den Pletten, hvor Sønnen var sunken ned, som skulde han komme op igjen. Der steg noen Bobler op, endnu nogle, saa bare en stor, der brast – og speilblank laa atter Søen.

I tre Dage og tre Nætter saa Folk Faderen ro rundt om denne Pletten uden at tage Mad eller Søvn til sig; han soknede efter sin Søn. Og paa den tredie Dag om Morgenen fandt han ham og kom bærende opover Bakkerne med ham til sin Gaard.

Det kunde vel være gaaet et Aar hen siden hin Dag. Da hører Præsten sent en Høstkveld nogen rusle ved Døren ude i Forstuen og famle varsomt efter Laasen. Præsten aabnede Døren og ind traadte en høj, foroverbøiet Mand, mager og hvid af Haar. Præsten saa længe paa ham, før han kjendte ham; det var Thord. «Kommer du saa sent?» sagde Præsten og stod stille foran ham. «Aa ja; jeg kommer sent», sagde Thord, han satte sig ned. Præsten satte sig ogsaa, som han ventede; det var længe stilt. Da sagde Thord: «Jeg har noget med, som jeg gjerne

vilde give til de fattige», – han reiste sig, lagde Penge paa Bordet og satte sig atter. Præsten tællede dem op; «det var mange Penge», sagde han. – «Det er Halvten af min Gaard; jeg solgte den idag.» Præsten blev siddende i lang Stilhed; han spurgte endelig, men mildt: «Hvad vil du tage dig for?» – «Noget bedre.» – De sad der en Stund, Thord med Øinene mod Gulvet, Præsten med Øinene paa ham. Da sagde Præsten sagte og langt: «Nu tænker jeg, at Sønnen din endelig er bleven dig til Velsignelse.» – «Ja, nu tænker jeg det ogsaa selv», sagde Thord, han saa op, og to Taarer randt tunge nedover hans Ansigt.

Bjørnstjerne Bjørnsons «*Faderen*» er lastet ned gratis fra bokselskap.no